

Scenariusz

Temat	Wykrywanie alkoholi za pomocą chromianów(VI)
Czas trwania filmu:	3,04 min.
Cele	Poznanie reakcji wykrywania alkoholi pierwszorzędowych
Cele szczegółowe	Obserwacja przemian zachodzących podczas reakcji Umiejętność zapisu reakcji alkoholu z chromianem(VI) potasu w środowisku kwasowym. Poznanie i zrozumienie bilansu elektronowego reakcji utleniania-redukcji. Poznanie reakcji utlenianie alkoholi pierwszo- i drugorzędowych.
Struktura i opis ćwiczenia:	
Wprowadzenie	Opis: Chromiany(VI) są często stosowane do wykrywania alkoholi w roztworach wodnych. Reakcja ta jest jednym z najprostszych i najszybszych sposobów wykrywania alkoholi w wodnych roztworach. Chromiany (VI) są zazwyczaj stosowane do wykrywania pierwszorzędowych krótkołańcuchowych alkoholi, takich jak metanol, etanol i propanol oraz alkoholi drugorzędowych np. propan-2-olu. Reakcja ta jest bardzo czuła i za jej pomocą można wykryć niewielkie ilości alkoholu.
Główny temat	Opis: Wykrywanie etanolu za pomocą chromianu(VI) potasu. Utlenianie alkoholu pierwszorzędowego.
Eksperyment	Sprzęt: probówka, pipetki Pasteura, tryskawka z wodą, łaźnia wodna. Odczynniki: etanol, 2M roztwór kwasu siarkowego(VI), roztwór chromianu(VI) potasu Środki ostrożności: praca w rękawiczkach i okularach ochronnych! Opis wykonania ćwiczenia: Do probówki dodaj około 2 ml roztworu chromianu(VI) potasu. Następnie dodaj 5 kropel 2M kwasu siarkowego(VI). Zawartość probówki ostrożnie wymieszaj (przez delikatne wytrząsanie), po czym dodaj około 2 ml etanolu. Następnie probówkę umieść w zlewce z gorącą wodą, co jakiś czas wyjmując probówkę i mieszając jej zawartość. Polecenia: 1. Zapisz obserwacje zachodzących przemian w probówce. 2. Co jest powodem zmiany barwy zawartości probówki? 3. Napisz równanie reakcji, która zaszła w probówce. Wskaż która substancja pełni rolę utleniacza a która reduktora w powyższej reakcji. 4. Jakie zastosowanie może mieć ta reakcja? Wnioski: Roztwór w probówce zmienił barwę z pomarańczowej charakterystycznej dla dichromianów(VI) na zielononiebieską charakterystyczną dla soli chromu(III). W powyższej reakcji rolę reduktora pełni etanol, który utlenia się do kwasu octowego, natomiast funkcję utleniacza pełni dichromian(VI) potasu, który redukuje się do soli chromu(III). $3\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH} + 2\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7 + 8\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow 3\text{CH}_3\text{COOH} + 2\text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3 + 2\text{K}_2\text{SO}_4 + 11\text{H}_2\text{O}$ Alkohole pierwszorzędowe utleniają się do kwasów karboksylowych, a alkohole drugorzędowe do ketonów.

	Ciekawostka: Reakcja, którą wykonałeś to „próba alkomatowa”, w ten sposób sprawdzana była trzeźwość kierowców. Zmiany jakie zachodzą w alkomacie, a dokładnie w rurce za ustnikiem, wskazują na potencjalną zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu – jeżeli barwa związku wypełniającego rurkę zmienia się z żółtej na zieloną. Poziom: Szkoła średnia